



Socialstyrelsen

Bilag 1: Vejledning til kommunernes behandling af central udmelding

Central udmelding for borgere med
svære spiseforstyrrelser

januar 2020

Viden til gavn

Publikationen er udgivet af
Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

Indhold

Vejledning til kommunerne	4
1. Temaer i afrapporteringen	4
2. Grundlag for Socialstyrelsens vurdering af kommunernes indrapporterede løsninger	5
3. Vurdering af tilbuddenes specialisering	6
4. Aktiviteter i forbindelse med den centrale udmelding.....	7

Vejledning til kommunerne

Kommunalbestyrelserne skal behandle udmeldingen som led i indgåelsen af rammeaftalerne, jf. § 13 i bekendtgørelse nr. 1631 af 16. december 2016 om rammeaftaler mv. på det sociale område og på det almene ældreboligområde.

Det vil i praksis være rammeaftalesekretariatene, der koordinerer afrapporteringen inden for hver region, og de vil derfor bede de enkelte kommuner om oplysninger til brug for den samlede regionale afrapportering. Regionsrådet bidrager til behandlingen af den centrale udmelding i forhold til de højt specialiserede tilbud, som aktuelt er drevet af regionen, eller som kommunalbestyrelserne påtænker at anmode regionen om at etablere.

Udmeldingen er udsendt den 31. januar 2020 og skal afrapporteres under et særskilt punkt i forbindelse med fastlæggelse af rammeaftalen i efteråret 2020. Afrapporteringen skal derfor ske senest den 15. oktober 2020 og i umiddelbar forlængelse heraf sendes til Socialstyrelsen.

På baggrund af afrapporteringen skal Socialstyrelsen kunne vurdere, om der på nationalt plan er en tilstrækkelig koordination, der sikrer det fornødne udbud af højt specialiserede døgnbehandlingsindsatser til borgere med svære spiseforstyrrelser.

Afrapporteringen skal derfor ske i overensstemmelse med Socialstyrelsens beskrivelse af målgruppen og de højt specialiserede indsatser og tilbud til målgruppen i den centrale udmelding. Socialstyrelsen har udarbejdet to afrapporteringsskemaer, som rammeaftalesekretariatene skal anvende til afrapporteringen. De skal sikre en ensartet afrapportering på tværs af regioner og sikre grundlaget for et landsdækkende overblik.

I det følgende præsenteres de parametre, der ligger til grund for Socialstyrelsens vurdering af kommunernes indrapporterede løsninger, og som derfor ligeledes er styrende for databehovet under hvert af de fire temaer i afrapporteringsskemaet.

1. Temaer i afrapporteringen

Afrapporteringen skal besvare en række spørgsmål inden for følgende fire temaer:

1. Målgruppen

Socialstyrelsen skal kunne vurdere målgruppens volumen i kommunerne i regionen. Afsnittet skal bidrage til at afdække omfanget af behovet for indsatser til borgere med svære spiseforstyrrelser.

For at kunne vurdere dette er der behov for en række data om målgruppen, herunder antallet af henholdsvis børn og unge med svære spiseforstyrrelser og voksne med svære spiseforstyrrelser i 2017, 2018 og 2019.

2. Højt specialiserede tilbud og indsatser

Socialstyrelsen skal kunne vurdere, om der er det fornødne udbud af højt specialiserede tilbud og indsatser til borgere med svære spiseforstyrrelser, der både kan omfatte matrikelfaste og matrikelløse indsatser. Afsnittet skal derfor afdække de tilgængelige højt specialiserede tilbud og indsatser på det sociale område til målgruppen, da Socialstyrelsen skal kunne indgå i en efterfølgende dialog med kommunerne om den mest hensigtsmæssige løsning på de beskrevne udfordringer ved det aktuelle udbud.

For at kunne vurdere dette er der behov for data om de tilbud, som kommunerne inden for regionen visiterer borgere i målgruppen til. Dette omfatter en række data om, hvilke forudsætninger disse tilbud har for at udvikle og opretholde den fornødne specialisering i forhold til målgruppen.

3. Koordination og samarbejde

Socialstyrelsen skal kunne vurdere, om der er den fornødne koordination og samarbejde mellem kommunerne inden for og på tværs af regionerne om indsatserne til borgere med svære spiseforstyrrelser. Afsnittet skal afdække, hvilke typer af samarbejde der findes om målgruppen. Det kan for eksempel være formaliserede samarbejdsaftaler med andre kommuner, tilbud eller andre relevante aktører. En samarbejdsaftale kan for eksempel indeholde aftaler om borgerrettede indsatser, supervision og rådgivning eller fælles finansiering af tilbud.

For at kunne vurdere dette er der behov for data om eventuelle samarbejder, herunder kopier af de nedskrevne samarbejdsaftaler.

4. Fremadrettet tilrettelæggelse af indsatsen

Socialstyrelsen skal kunne vurdere, om kommunerne kan løse de udfordringer, som styrelsen har beskrevet i den centrale udmelding. Afsnittet skal afdække, hvordan kommunerne vil tilrettelægge indsatsen til målgruppen med henblik på at løse de i den centrale udmelding beskrevne udfordringer. Kommunerne har desuden mulighed for at beskrive yderligere udfordringer i forhold til målgruppen.

For at kunne vurdere dette er der behov for data om kommunernes tilrettelæggelse af indsatsen til målgruppen, herunder beskrivelser af de tiltag, der kan iværksættes som løsning på udfordringerne. Herudover er der behov for en beskrivelse af de eventuelle udfordringer, som kommunerne i regionen oplever i forhold til målgruppen, som ikke er beskrevet i den centrale udmelding, og kommunernes bud på løsningstiltag til at imødekomme disse udfordringer.

Databehovet under alle fire temaer er tydeliggjort i afrapporteringskemaerne i bilag 2 og 3.

2. Grundlag for Socialstyrelsens vurdering af kommunernes indrapporterede løsninger

Socialstyrelsen udsender den centrale udmelding og vurderer kommunernes indrapporterede løsningsforslag efter servicelovens §§ 13 b og c og bemærkningerne til det lovforslag, der blandt andet førte til etableringen af den nationale koordinationsstruktur, jf. Folketingstidende 2013-14, A, L 165 som fremsat.

Af lovbemærkningerne fremgår det, at Socialstyrelsen skal vurdere, hvorvidt de indrapporterede løsningsforslag er fagligt tilstrækkelige. Hvis dette ikke er tilfældet, og hvis den efterfølgende dialog med kommunalbestyrelserne ikke i sig selv kan sikre en tilstrækkelig løsning, kan Socialstyrelsen tilbagevise de indrapporterede løsningsforslag til fornyet behandling i kommunerne.

Hvis den fornyede behandling heller ikke fører til fagligt tilstrækkelige løsninger i kommunerne, kan Socialstyrelsen undtagelsesvist meddele et driftspålæg, hvor en kommune eller region for eksempel bliver pålagt et driftsansvar for at opretholde eller etablere et tilbud. Tilbudsstrukturen på området vil dermed blive fastlagt af Socialstyrelsen.

Socialstyrelsens vurdering af, om de indrapporterede løsninger er fagligt tilstrækkelige, vil bero på, om der er et fornødent udbud af højt specialiserede tilbud og indsatser til målgruppen, der

svarer til udviklingen i målgruppens behov, herunder om der er den fornødne specialisering i de indrapporterede tilbud til målgruppen.

I det følgende er det analytiske udgangspunkt for Socialstyrelsens vurdering af specialiseringen i sociale tilbud konkretiseret.

3. Vurdering af tilbuddenes specialisering

Specialiseringen i indsatser til borgere med svære spiseforstyrrelser vurderes med udgangspunkt i nedenstående model. Modellen ligger til grund for en række af de spørgsmål, der bedes besvaret i forbindelse med afrapportering på den centrale udmelding. Den vil sammen med en faglig vurdering af særlige målgruppenspecifikke forhold kunne ligge til grund for Socialstyrelsens vurdering af, om de indrapporterede løsninger er fagligt tilstrækkelige.

Modellen er udviklet i regi af den nationale koordinationsstruktur til at identificere de sociale tilbud til en given lille og/eller kompleks målgruppe, der har forudsætningerne for at kunne udvikle og opretholde specialisering. Screeningsmodellens fire trin udgør de fire objektive kriterier, der i udgangspunktet er en forudsætning for, at et tilbud kan vurderes som højt specialiseret.

Figur 1: Kriterier i modellen til at vurdere tilbuds forudsætninger for at være højt specialiserede



De fire kriterier vurderes trinvist. Et tilbud, der opfylder det første kriterium, bliver efterfølgende vurderet ud fra det andet kriterium. Et tilbud, der ikke opfylder det første kriterium, bliver frasorteret på det første trin. Det samme gælder for vurderingen af de følgende kriterier.

Den væsentligste forudsætning for at kunne udvikle og vedligeholde en specialisering er, at tilbuddet hvert år har en vis gennemstrømning af borgere med svære spiseforstyrrelser (trin 1). Hvis et tilbud ikke hvert år leverer indsatser til minimum tre borgere i målgruppen for den højt specialiserede indsats, vil tilbuddet blive vurderet til ikke at kunne udvikle og opretholde den fornødne specialisering.

Det er ligeledes væsentligt, at der indgår flere medarbejdere i indsatsen til målgruppen, og at medarbejderne har en vis erfaring med borgere med svære spiseforstyrrelser (trin 2 og 3). De to kriterier, der vurderer henholdsvis årsværk og erfaring, er afgørende for, at tilbuddet kan udvikle et fagligt miljø med en vis robusthed omkring indsatserne til målgruppen, der eksempelvis ikke er afhængigt af enkelte medarbejdere med faglig specialviden. Hvis et tilbud ikke har tilknyttet minimum tre årsværk, og hvis overvægten af disse medarbejdere ikke har minimum fire års erfaring med målgruppen, vil tilbuddet blive vurderet til ikke at kunne udvikle og opretholde den fornødne specialisering.

Endelig bliver der lagt vægt på, at de særlige kompetencer, der er vurderet som afgørende i indsatsen til borgere med svære spiseforstyrrelser, er til stede og indgår i den borgerrettede indsats til målgruppen – enten som interne kompetencer (medarbejdere ansat i tilbuddet) eller som eksternt inddragede kompetencer (trin 4). Hvis der i et tilbuds borgerrettede indsatser til borgere med svære spiseforstyrrelser ikke indgår relevante faggrupper med faglig specialviden, der er beskrevet i den centrale udmelding, vil tilbuddet blive vurderet til ikke at kunne udvikle og opretholde den fornødne specialisering.

4. Aktiviteter i forbindelse med den centrale udmelding

Af boksen nedenfor fremgår et overblik over aktiviteterne i forlængelse af udsendelsen af den centrale udmelding.

Boks 1: Aktiviteter i forbindelse med den centrale udmelding

Dato	Aktivitet
Januar 2020	Den centrale udmelding bliver udsendt
Februar-juni 2020	Rammeaftalesekretariatene indhenter og bearbejder data fra regioner og kommuner.
Maj 2020	Socialstyrelsen afholder dialogmøder med de administrative styregrupper i alle fem regioner.
15. oktober 2020	Rammeaftalerne for 2021-22, herunder afrapporteringerne på den centrale udmelding, skal være indgået senest den 15. oktober 2020. Rammeaftalerne og afrapporteringerne sendes til Socialstyrelsen umiddelbart efter fastlæggelsen af rammeaftalerne.
Løbende	Alt efter behov har Socialstyrelsen løbende dialog med relevante parter, herunder KL, Danske Regioner, de administrative styregrupper for rammeaftalesamarbejdet, regioner og kommuner for at sikre bilateral dialog og en tværgående og koordinerende planlægning. Der vil ligeledes blive afholdt møder i Det Faglige Råd for National Koordination.



Socialstyrelsen

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.socialstyrelsen.dk